

Bu sayfa řu linkten yazdırılmıştır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/miras-paylasimi]

[Sünnet-i Seniyye](#) [Kur'ân-ı Kerîm](#) [Takva ve Amel-i Salih](#) [Dünyadaki İmtihan](#)
[Fıkıh](#) [Muhtelif](#)

Soru

Miras Paylaşımı

Mirasın Kuran'da tarif ettiği gibi paylaşılmaması harammıdır? Zamanımızda kız ve erkek çocuklar nasıl paylaşmalı?

Cevap

Ölenin geride bıraktığı mal ve haklar. Çođulu "mevârîs"tir. Kelimenin "VRS" kökünden "irs" mastarı, bir kimsenin malının ölümünden sonra şer'î mirasçılara intikal etmesi demektir. Aynı kökten, "tevârüs"; karşılıklı mirasçı olmak veya bir kimsenin diğerine mirasçı olması; "vâris" mirasçı; "mûris", miras bırakan; "terike", ölenin bıraktığı miras anlamlarında kullanılır. Miras ilmi anlamında kullanılan başka bir terimde "Ferâiz"dir. Bunun tekili olan "farîza"; farz, belirli pay, hisse demektir. Ferâiz, Islâm miras hukuku terimi olarak kullanıldığında, belirli miras hisseleri anlamını ifade eder. Bu ilme "ferâiz" denmesi, miras âyetindeki; "Bu hisseler Allah'tan birer farîzadır" (en-Nisâ, 4/11) ifadesi ile, Ferâiz ilmini öğreniniz" (Tirmizi, Ferâiz, 2; Ibn Mâce, Ferâiz, 1) hadisindeki "ferâiz" terimi sebebiyledir.

Miras veya ferâiz ilmi fıkıh terimi olarak; ölenin geride bıraktığı mal ve hakların belli ölçülerle, şer'î mirasçılara bölünmesinden söz eden bir ilimdir. Ferâiz ilminin amacı, hak sahiplerine haklarını ulaştırmaktır. Buna mirasın bölüşürülmesi denir.

Mirasın dayandığı deliller:

Miras; Kitap, sünnet ve icma delillerine dayanır. Miras hukukunda, icmâ bulunmadıkça kıyas veya içtihad yoluna gidilmez.

Kur'ân-ı Kerîm'den deliller:

Miras hükümleri en-Nisâ Sûresinin 7, 11, 12 ve 176. âyetleri ile el-Enfal Sûresi'nin 75. âyetinde şu şekilde belirlenmiştir:

a) Çocuklar ve ana-babanın mirası: "Allah size evlâtlarınızın miras taksimi hususunda, erkeklerin paylarının kızların iki katı olmasını emretmektedir. Eğer bütün çocuklar kız olup ve sayıları ikiden fazla ise, bunların payı ölenin bıraktığı malın üçte ikisidir. Eğer mirasçı bir tek kız ise mirasın yarısı onundur. Eğer ölen ana ve baba ile birlikte çocuklar da bırakmışsa ana ve babanın herbirini terekeden payı altıda birdir. Şayet ölenin çocuğu bulunmayıp da, mirasçı olarak ana ve babası kalmışsa, ananın payı üçte birdir. Eğer ölenin kardeşleri varsa terekenin altıda biri ananıdır. Bu paylar, ölenin borçları ödenip, vasiyeti de yerine getirildikten soma hak sahiplerine verilir. Baba ve çocuklardan, hangisinin size fayda bakımından daha yakın olduğunu, siz bilemezsiniz. Bu, Allah tarafından farz kılınmıştır. Şüphesiz ki Allah, her şeyi çok iyi bilen, hüküm ve hikmet sahibidir" (en-Nisâ, 4/11).

b) Karı-kocanın mirası: "Eğer hanımlarınızın çocukları yoksa, bıraktıkları mirasın yarısı sizindir. Şayet çocukları varsa bıraktıkları mirasın dörtte biri sizindir. Bu paylar, ölenin vasiyeti yerine getirildikten ve varsa borcu ödendikten sonradır. Eğer siz çocuk bırakmadan ölürseniz, geriye bıraktığınız mirasın dörtte biri hanımlarınızındır. Şayet çocuklarınız varsa, bıraktığınız mirasın sekizde biri hanımlarınızındır. Bu paylar, yaptığınız vasiyetler yerine getirilip ve varsa borcunuz ödendikten sonra verilir" (en-Nisâ, 4/12).

c) Kardeşlerin mirası: Kelâle adı verilen kardeşlerin mirası, ana bir kardeş veya ana-baba bir yahut baba bir kız kardeş olmak üzere iki statüde toplanmıştır. Kelâlenin mirasçı olmasında ön şart, miras bırakanın baba veya erkek çocuklarının bulunmamasıdır.

Ana bir kardeşlerin mirası şöyle belirlenmiştir: "Eğer ölen bir erkek veya kadın, erkek usül veya fûrûu bulunmaksızın mirasçı olunuyorsa, kendisinin (ona bir) erkek veya (ana bir) kız kardeşi bulunuyorsa, bunlardan herbirinin miras payı terekenin altıda biridir. Eğer bu kardeşler bundan daha çok iseler, bu takdirde kardeşler mirasın üçte birini zarara uğratılmaksızın aralarında eşit olarak paylaşırlar. Bu paylar, ölenin vasiyeti yerine getirilip ve varsa borcu ödendikten sonra verilir. Bunlar, Allah tarafından bir emirdir. Allah her şeyi bilen ve yarattıklarına çok yumuşak davranandır"(en-Nisâ, 4/12).

Yukarıdaki miras düzenlemeşinin arkasından, aynı âyetlerin devamında, müeyyide niteliğinde şu iki âyet yer alır:

"İşte bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kim, Allah'a ve Rasûlüne itaat ederse, Allah onu, altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Orada ebedî kalacaklardır. İşte büyük kurtuluş budur" (en-Nisâ, 4/13). "Kim, Allah'a ve Rasûlüne isyan eder ve Allah'ın koyduğu sınırları aşarsa, Allah onu, ebedi kalacağı cehennem ateşine koyar. Ve onun için azaltıcı bir azap vardır" (en-Nisâ; 4/14).

Öz veya baba bir kız kardeşin mirası ise şöyle düzenlenmiştir. "Ey Peygamber! Senden fetva isterler". De ki: "Size usül ve fûruu bırakmadan ölen kimse hakkında Allah fetva verir. Eğer bir kimse ölür ve onun çocuğu bulunmaz da, sadece bir kız kardeşi bulunursa, bıraktığı mirasın yarısı onundur. Ölen kız kardeş ise ve çocuğu da yoksa erkek kardeşi terekenin

hepsini alır. Eğer mirasçılar iki kız kardeş ise, terekenin üçte ikisini alırlar. Eğer kardeşler erkek ve kadın olmak üzere ikiden çok iseler, bir erkeğin payı, iki kadının payı kadardır. Allah size sapıklığa düşmemeniz için bunları açıklar. Allah her şeyi çok iyi bilendir" (en-Nisâ, 4/176).

Bu şekilde Kuran ve sünnet ile sabit olan miras paylaşımına uyulmazsa Kuran'ın emrine uyulmamış olur. Dolayısıyla haramdır.

-